

اخلاق و تربیت در متون ادب فارسی

مریم السادات رنجبر

دکترای زبان و ادبیات فارسی و هیأت علمی دانشگاه فرهنگیان اصفهان

چکیده

ادبیات فارسی که سرشار از دیدگاههای تربیتی، اجتماعی و آموزه های حکمی است، با دستورات اخلاقی و شیوه های ارزنده تربیتی، در شکل گیری شخصیت و هویت انسان و جایگاه رفیع او تأثیر بسزایی دارد، و با جلب انسانهای پاک نهاد و طالب فضیلت و معرفت، به سوی کرامتهای انسانی، علاوه بر سوق دادن آنها به راه کمال اخلاق و انسانیت، علم و راههای فراگیری انواع علوم، تربیت و پرورش قوه بیان، رشد توانایی های عقلی و تفکر درباره تصورات ذهنی و هدایت به سوی حقیقت و... را نیز به انسان می آموزد. همچنین بهترین جایگاه برای آشنایی بیشتر با نظرات حکما و اندیشمندان بزرگ در باره تعلیم و تربیت و عوامل مؤثر بر آن است. از طرفی نگاه و اندیشه های دینی این سخنوران در امر تربیت و ابراز آن در نوشته هایشان، بسیار قابل تأمل است. ازینرو در این مقاله ضمن پرداختن به ارزش علم و اخلاق و تربیت و هدف آن از دیدگاه اسلام، به بررسی نظرات و سخنان حکمیان و سخنوران اسلامی در این زمینه می پردازیم.

واژگان کلیدی: ادبیات فارسی، علم، اخلاق و تربیت اسلامی، هدایت و تعالی